

6.3.2012

Romanipoliittisen ohjelman toimeenpanon ohjaus- ja seurantatyöryhmä**Asettaminen**

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään tekemällään päätöksellä asettanut romanipoliittisen ohjelman toimeenpanon ohjaus- ja seurantatyöryhmän, jonka tehtävänä on koordinoida ja seurata ohjelman toimeenpanoa.

Toimikausi

6.3.2012 - 31.12.2013

Tausta

Pääministeri Matti Vanhanen antoi romanasian neuvottelukunnalle toimeksiannon valmistella muistion romanien elinolojen kehittämiseksi Suomessa. Muistion perusteella sosiaali- ja terveysministeriö asetti joulukuussa 2008 työryhmän, joka luovutti esityksen Suomen ensimmäiseksi romanipoliittiseksi ohjelmaksi¹ joulukuussa 2009.

Romanipoliittisen ohjelman tavoitteena on yhtäaikaistella ja poikkihallinnollisilla toimilla edistää romanien yhdenvertaisuutta ja osallisuutta elämän eri alueilla. Tavoitteena on, että Suomi olisi edelläkävijä romanien osallisuuden edistämiseksi Euroopassa. Ohjelman lähtökohtana on, että nykyinen lainsäädäntö ja palvelujärjestelmä luovat hyvän pohjan romaniväestön yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Joissakin tilanteissa tarvitaan romaneille suunnattuja erityistoimia yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi käytännössä.

Romanipoliittinen ohjelma on kattava ja konkreettinen toimenpideohjelma, jonka avulla saadaan aikaan pysyviä parannuksia romaniväestön asemaan. Romanipoliittiseen ohjelmaan sisältyy 147 toimenpidettä, joiden toteuttamisvastuu on jaettu useille hallinnonaloille. Ohjelma vastaa myös kansainvälisten järjestöjen suositukseen romanipolitiikan kehittämiseksi jäsenvaltioissa.

Ohjelman painopisteitä ovat:

1. Romanilasten ja -nuorten koulutukseen osallistumisen vahvistaminen
2. Aikuisen romaniväestön koulutuksen vahvistaminen ja työmarkkinoille sijoittumisen edistäminen
3. Romaniväestön yhdenvertaisen kohtelun ja palveluihin pääsyn edistäminen vakiinnuttamalla romanit huomioon ottavia toimintakäytäntöjä
4. Romanikielen- ja -kulttuurin säilymisen ja kehittymisen tukeminen
5. Romaniväestön yhdenvertaisuuden edistäminen ja syrjinnän ehkäiseminen
6. Romanipolitiikan kehittäminen ja romaniväestön osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen.

¹ Suomen romanipoliittinen ohjelma. Työryhmän esitys. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2009:48.

Romanipoliittisen ohjelman pohjalta valtioneuvosto hyväksyi periaatepäätöksen² romanipolitiikan linjauksiksi joulukuussa 2010. Periaatepäätöksen mukaan ministeriöiden tulee toteuttaa ohjelmassa vastuulleen määritellyjä toimenpiteitä käytettävissä olevien määrärahojensa rajoissa. Lisäksi valtioneuvosto päätti käynnistää kuusi uutta poikkihallinnollista toimenpidettä 31.3.2011 mennessä. Nämä toimenpiteet koskevat romaniväestön osallisuutta ja yhteistyörakenteita paikallistasolla, romanikielen elvyttämistä ja sen aseman vahvistamista, romanilasten ja -nuorten osallistumis- ja harrastusmahdollisuuksia, romaniväestön asumista, kansainvälistä romanipolitiikkaa ja romanipoliittisen ohjelman toimeenpanoa ja seuranta.

Laajojen politiikkaohjelmien määrätietoinen toimeenpano edellyttää nimettyä koordinoitua ja seurannan vastuutahoa sekä poliittista sitoutumista. Kunnat ovat keskeisiä toimijoita, sillä ne panevat toimeen monia ohjelman tavoitteita käytännössä. Valtakunnallinen ja alueelliset romani-asiaain neuvottelukunnat, paikalliset romanityöryhmät ja romanijärjestöt voivat antaa arvokkaan ja merkittävän tuen romanipoliittisen ohjelman toimeenpanolle ja seurannalle. Ohjaus- ja seurantaryhmän perustaminen perustuu romani-poliittiseen ohjelmaan ja sen pohjalta hyväksyttyyn valtioneuvoston periaatepäätökseen. Myös pääministeri Kataisen hallitusohjelmassa on todettu, että romanipoliittisen ohjelman toimeenpano on käynnistettävä ja että erityisiä toimia on kohdistettava romanien koulutustason ja työllisyyden edistämiseen, asumisongelmien ratkaisemiseen sekä romani-lasten, -nuorten ja -perheiden osallisuuden edistämiseen.

Tavoitteet

Ohjaus- ja seurantaryhmän tavoitteena on koordinoita ja seurata romanipoliittisen ohjelman toimeenpanoa yhteistyössä eri ministeriöiden, kuntien, romanijärjestöjen ja muiden ohjelman kannalta merkittävien yhteistyötahojen kanssa. Lähtökohtana on, että romaniväestö järjestöjensä kautta saa mahdollisuuden vaikuttaa ja osallistua ohjelman toimeenpanon ja seurantaan.

Romanipoliittisen ohjelman mukaisesti ministeriöihin nimetään romani-asioista vastaavat yhdyshenkilöt. Ministeriöiden tulee kehysten puitteissa sisällyttää hallinnonalakohtaisiin toimintasuunnitelmiinsa romanipoliittisessa ohjelmassa vastuulleen osoitetut toimenpiteet, joiden toteuttamisesta raportoidaan ohjaus- ja seurantaryhmälle.

Tavoitteena on myös laatia ensimmäinen seurantaraportti romanipoliittisesta ohjelmasta vuonna 2013. Ohjaus- ja seurantaryhmä toimii myös ohjausryhmänä ohjelman toimeenpanon liittyvälle erilliselle hankkeelle, jossa kehitetään ohjelman seurantaindikaattoreita.

Tehtävä

Ohjaus- ja seurantaryhmän tulee:

1. koordinoita ohjelman toimeenpanoa, mikä tarkoittaa tehtävien vastuutahoista ja aikatauluista sopimista
2. antaa asiantuntijatukea ohjelman toimeenpanolle ja seurannalle
3. huolehtia ohjelman seurantaindikaattoreiden kehittämistyöstä yhteistyössä muun muassa Terveystieteiden ja Hyvinvoinnin laitoksen kanssa
4. huolehtia tietojen keräämisestä, ohjelman toimeenpanon seurannasta ja ensimmäi-

² Valtioneuvoston periaatepäätös romanipolitiikan linjauksiksi. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2010:16.

- sen seurantaraportin laatimisesta, jossa arvioidaan ohjelman toteutusta
5. tarvittaessa täsmentää ohjelman toimenpide-esityksiä ja selvittää niiden kustannusvaikutuksia.

Organisointi

Puheenjohtaja:

Kari Ilmonen, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja:

Viveca Arrhenius, sosiaalineuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Päivi Haavisto-Vuori, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Henkilökohtainen varajäsen Olli Sorainen, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Jorma Pietiläinen, ylitarkastaja, ympäristöministeriö

Henkilökohtainen varajäsen Tuula Tiainen, erikoissuunnittelija, ympäristöministeriö

Sinikka Keskinen, erityisasiantuntija, sisäasiainministeriö

Henkilökohtainen varajäsen Panu Artemjeff, ylitarkastaja, sisäasiainministeriö

Assi Salminen, ylitarkastaja, oikeusministeriö

Henkilökohtainen varajäsen Timo Koivuniemi, johtaja, rikosseuraamuslaitos

Mikko Cortès Tèllez, erikoissuunnittelija, opetus- ja kulttuuriministeriö

Henkilökohtainen varajäsen Maria Biskop, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö

Tapio Rantanen, projektiavustaja, ulkoasiainministeriö

Henkilökohtainen varajäsen Krista Oinonen, lainsäädäntösihteeri, ulkoasiainministeriö

Aila Puustinen-Korhonen, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

Henkilökohtainen varajäsen kehityspäällikkö Heikki Punnonen, Suomen Kuntaliitto

Anna Keto-Tokoi, yksikönpäällikkö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Henkilökohtainen varajäsen Tuija Martelin, johtaja, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Ritva Anttonen, johtaja, Jyväskylän kaupunki

Henkilökohtainen varajäsen Eino Leisimo, opetusjohtaja, Jyväskylän kaupunki

Väinö Lindberg, sosiaalineuvos, varapuheenjohtaja, Romaniasiaain neuvottelukunta

Henkilökohtainen varajäsen Allan Armas Lindberg, toiminnanjohtaja, Romaniasiaain neuvottelukunta

Kirsi Grönstrand, sosionomi, Lounais-Suomen alueellinen romaniasiaain neuvottelukunta

Henkilökohtainen varajäsen Keijo Svart, erityisohjaaja, Lounais-Suomen alueellinen romaniasiaain neuvottelukunta

Samuel Florin, ohjaaja, Jyväskylän kaupungin romanityöryhmä

Henkilökohtainen varajäsen Kirsi Florin, ohjaaja, Jyväskylän kaupungin romanityöryhmä

Marko Stenroos, puheenjohtaja, Nevo Roma ry

Henkilökohtainen varajäsen Janette Grönfors, hallituksen jäsen, Nevo Roma ry

Rosita Ahlgren, puheenjohtaja, Kristillisten romaninaisten yhdistys - Kromana ry

Henkilökohtainen varajäsen Tuula Lindgren, sihteeri, Kromana ry
 Miranda Vuolasranta, toiminnanjohtaja, Suomen Romanifoorumi ry
 Henkilökohtainen varajäsen Merts Lindgren, varapuheenjohtaja, Suomen Romanifoorumi ry
 Tiina Pirttilahti, projektipäällikkö, Suomen Romaniyhdistys ry
 Henkilökohtainen varajäsen Päivi Majaniemi, FM, Suomen Romaniyhdistys ry
 Henry Hedman, tutkija, Romano Missio ry
 Henkilökohtainen varajäsen Tuula Åkerlund, toiminnanjohtaja, Romano Missio ry

Pysyvät asiantuntijat:

Hannele Syrjä, pääsihteeri, Romaniasiaain neuvottelukunta, joka samalla toimii yhtenä sihteeristä

Malla Laiti, erikoissuunnittelija, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Etelä-Suomen alueellinen romaniasiaain neuvottelukunta

Tuula Lindberg, erikoissuunnittelija, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Lounais-Suomen alueellinen romaniasiaain neuvottelukunta

Henna Huttu, suunnittelija, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Pohjois-Suomen alueellinen romaniasiaain neuvottelukunta

Helena Valentin, suunnittelija, Itä-Suomen aluehallintovirasto, Itä-Suomen alueellinen romaniasiaain neuvottelukunta

Susanna Rajala, erityisasiantuntija, Opetushallitus

Pirjo Kruskopf, ylitarkastaja, Vähemmistövaltuutetun toimisto

Sihteerit:

Anneli Weiste-Paakkanen, tutkija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Cherina Dolk, osastosihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö

Ohjaus- ja seurantaryhmä kuulee tarvittaessa muita asiantuntijoita ja työn kannalta keskeisten sidosryhmien edustajia. Ohjaus- ja seurantaryhmällä on oikeus nimetä pysyviä asiantuntijoita. Ohjaus- ja seurantaryhmä voi asettaa tarvittaessa jaostoja.

Kustannukset ja rahoitus

Ohjaus- ja seurantaryhmän tulee työskennellä virka-aikana ilman eri korvausta. Matkakustannusten korvaamiseen sovelletaan valtion virka- ja työehtosopimusta.

Ohjaus- ja seurantaryhmän kustannukset maksetaan momentilta 33.01.01.

Peruspalveluministeri

 Maria Guzenina-Richardson

Sosiaalineuvos

 Viveca Arrhenius

LIITTEET -

JAKELU

Päätöksessä mainitut

TIEDOKSI

Peruspalveluministeri Guzenina-Richardson

Valtiosihteeri Sinikka Näätsaari

Erityisavustaja Erkki Papunen

Kansliapäällikkö Kari Välimäki

STM:

- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto

- sosiaali- ja terveysterveystoiminta

- romaniasiain neuvottelukunta

- viestintä

- kirjaamo

- hare

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Suomen Kuntaliitto

Aluehallintovirastot

Eduskunta /kansanedustajien romaniverkosto